

บทที่ ๔

วิเคราะห์ความเชื่อแบบผสมผสานที่มีอิทธิพลต่อการค้าขาย ตามกระแสการเปลี่ยนแปลง

๔.๑ ความเชื่อที่มีอิทธิพลต่อการค้าขาย

๔.๑.๑ ความเชื่อที่มีอิทธิพลด้านความปลอดภัย

๔.๑.๒ ความเชื่อที่มีอิทธิพลด้านทำให้จิตใจสงบและส่งเสริมกำลังใจ

๔.๑.๓ ความเชื่อที่มีอิทธิพลด้านลูกหลานเต็มบ้านเต็มเมืองและการขยายการค้าขาย

๔.๑.๔ ความเชื่อที่มีอิทธิพลด้านครอบครัวอยู่อย่างมั่นคง

๔.๑.๕ ความเชื่อที่มีอิทธิพลด้านสืบทอดวัฒนธรรม

๔.๒ การเปลี่ยนแปลง

๔.๒.๑ แนวความคิดเปลี่ยนแปลง

๔.๒.๒ มนุษย์มีความต้องการวัฒนธรรมทั้งทางวัตถุและจิตใจ

๔.๒.๓ กระแสโลกาภิวัตน์

๔.๒.๔ แนวความคิดในทางด้านการท่องเที่ยวภายในประเทศไทย

๔.๓ ความเสี่ยงของการค้าขายในปัจจุบัน

๔.๓.๑ คู่แข่งมากขึ้น

๔.๓.๒ ทางด้านธรรมชาติ

๔.๔ กลยุทธ์ในการค้าขายของชาวตลาดบ้านใหม่

๔.๔.๑ ถิ่นวัฒนธรรมจีนและไทยเป็นจุดขาย

๔.๔.๒ การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่

๔.๔.๓ ไปดูงานที่ตลาดอื่น ๆ

๔.๔.๔ ความคิดใหม่และโครงการใหม่

๔.๕ คุณธรรมค้าขาย

๔.๕.๑ คุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีน

๔.๕.๒ คุณธรรมในการค้าขาย

๔.๑ ความเชื่อที่มีอิทธิพลต่อการค้าขาย

กลุ่มคนที่ดำเนินการค้าขายเป็นกลุ่มคนที่ได้รับวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมากมา เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่ไปมาหาสู่กันระหว่างการค้าขาย และในขณะเดียวกันได้พบกับคนค้าขายต่างถิ่นอยู่เสมอ ฉะนั้นในตัวของผู้ค้าแม่ค้าจึงสะท้อนออกมาให้เห็นว่าเป็นคนที่มีประสบการณ์มากมาย และประกอบด้วยวัฒนธรรมหลากหลายที่พ่อค้าแม่ค้าเชื่อว่าจะสามารถทำให้ตัวเองร่ำรวยมั่งคั่งทั้งนั้น ลูกหลานของคนจีนที่อยู่ตลาดบ้านใหม่ ถึงแม้ว่าเกือบกลายเป็นคนไทยหมดแล้ว แต่วัฒนธรรมต่างๆ ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นจุดแตกต่างกันระหว่างคนไทยกับคนจีนยังคงชัดเจนอยู่ ซึ่งจะมีร่องรอยต่าง ๆ ปรากฏในรุ่นลูกหลานนี้ โดยเฉพาะในทางด้านช่วงค้าขาย และการรักษาวิธีการค้าขายของรุ่นปู่ย่าตายาย ฉะนั้นความเชื่อแบบผสมผสานที่เคยมีอิทธิพลต่อรุ่นปู่ย่าตายายก็ยังคงเกิดผลให้กับรุ่นลูกหลานเช่นเดียวกัน

จากทั้งที่กล่าวไว้ในบทที่ ๓ ทำให้เราเห็นว่าความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการค้าขายมีอิทธิพลต่ออาชีพค้าขายมาก นอกจากช่วยในการค้นหาเงินทองแล้ว ยังคุ้มครองหลายด้านด้วย ซึ่งถือว่าร่ำรวยมั่งคั่ง อยู่เย็นเป็นสุข และความปลอดภัย ฯลฯ เป็นหลัก ดังกล่าวต่อไปนี้

๔.๑.๑ ความเชื่อที่มีอิทธิพลด้านความปลอดภัย

ความปลอดภัยเป็นสิ่งที่สำคัญมากต่อทุกคน ไม่ว่าจะออกเดินทางไปไหนความปลอดภัยต้องให้ไว้ก่อน โดยเฉพาะคนที่ไปค้าขายแม่ค้า นอกจากตัวเองปลอดภัยแล้วสินค้าก็ต้องปลอดภัยด้วย แต่ไม่มีใครที่จะสามารถรู้ล่วงหน้าได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นในอนาคตต่อไป คำว่า “กันดีกว่าแก้” เป็นคำที่ช่วยเตือนใจให้เตรียมตัวไว้ก่อนที่จะมีอะไรเกิดขึ้น ความเชื่อเป็นสิ่งที่ผู้คนเชื่อกันว่าคงจะเป็นสิ่งที่ให้คำชี้แนะได้ ทำให้คนที่นับถือบูชานั้นสามารถหลีกเลี่ยงได้ อย่างเช่นก่อนจะออกเดินทางเข้าไปในศาลเจ้าปู่เจ้าแม่ทับทิมแล้วเสี่ยงเซียมซีเพื่อถามดีร้าย เผาธูปใส่เทียนใส่ธูปปักคำเพื่อได้พลังวิเศษจากธูปให้คุ้มครองปลอดภัยในระหว่างการเดินทางนั้น หรือว่าเอาไปธูปที่เข้ามาพบเป็นสามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยมใส่ไว้กระเป๋าเสื้อผ้า หรือติดหยกสักชิ้นหนึ่งไว้กับตัวเพื่อรู้อันตรายล่วงหน้า หากเห็นหยกมีสีผิดปกติ โดยเฉพาะตอนที่ไปค้าขายยังต่างเขตต่างถิ่นที่ไม่เคยรู้มาก่อน ปัจจัยเสี่ยงคงอาจมีอยู่มากมายที่คาดคิดไม่ถึง เช่น สิ่งชั่วร้ายจะเข้ามาทำร้าย และทำให้เจ็บป่วยไม่สบายทางร่างกาย ฉะนั้นพวกพ่อค้าแม่ค้าจึงต้องการมีเครื่องรางของขลังหลายอย่างมาป้องกันตัวเอง ซึ่งทั้งนั้นจะสามารถทำให้คนมีความสามารถพิเศษแล้วกล้าไปสู้สิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ

๔.๑.๒ ความเชื่อที่มีอิทธิพลด้านทำให้จิตใจสงบและส่งเสริมกำลังใจ

สำหรับพ่อค้าแม่ค้าการออกเดินทางค้าขายบางทีไม่ช้าว่าเพียงแค่ ๒-๓ วัน สมัยก่อนที่

คมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำยังไม่สะดวกถึงขนาดนี้ บางทีก็ต้องออกเดินทางเป็นเวลานานถึง ๒-๓ เดือน หรืออาจมากกว่าก็ได้ การเกิดความรู้สึกคิดถึงบ้านหรือเกิดไม่สบายทางจิตใจ มีเจ็บมีไข้ ก็จะทำให้เกิดความท้อแท้ ช่วงเวลานี้ความเชื่อจะกลายเป็นที่พึ่งของพ่อค้าคนๆ นั้นทำให้มีความมั่นใจและมีความไว้วางใจในตนเอง ถ้าใจสงบทุกอย่างคงจะสงบตามไปด้วย ทำให้ตัวไม่ต้องวุ่นวายกับความเหงา เหตุการณ์ที่น่ากลัว และอันตรายต่างๆ ยิ่งพ่อค้า หรือนักธุรกิจ ยิ่งต้องใจเย็น เนื่องจากการซื้อขาย การลงทุน และการทำสัญญากัน ฯลฯ ต้องการพ่อค้าที่ไม่รีบร้อนและละเอียดรอบคอบ

๔.๑.๓ ความเชื่อที่มีอิทธิพลด้านลูกหลานเต็มบ้านเต็มเมืองทำให้เกิดการขยายการค้าขาย

การมีลูกหลานเต็มบ้านเต็มเมืองและการขยายการค้าขายต่อไปเป็นเรื่องๆ เป็นความหวังของบรรพบุรุษ คือหวังว่าลูกหลานจะได้ทำค้าขายต่อจากบรรพบุรุษแล้วขยายค้าขายไปสู่ความร่ำรวยที่มากกว่าบรรพบุรุษได้สร้างมาอย่างมั่นคงแล้ว และลูกหลานสืบช่วงกิจการของรุ่นพ่อเป็นความคิดอันตกทอดมาแต่โบราณในประเทศจีน ในปัจจุบันนี้ความคิดแบบนี้ยังมีอิทธิพลต่อลูกหลานมังกรเป็นอย่างมาก และเชื่อมโยงกับความคิดที่หลังว่าลูกหลานเต็มบ้านเต็มเมืองอย่างแน่นแฟ้น นอกจากทำให้ครอบครัวมีความสุขแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงกิจการธุรกิจที่ต่อเนื่องกันซึ่งเป็นกิจการสายเลือดเดียวกัน

การไหว้บูชาบรรพบุรุษเป็นการกระทำที่แสดงถึงลูกหลานมีกตัญญูต่อบรรพบุรุษแล้ว ยังเชื่อกันว่าให้บรรพบุรุษมองเห็นการค้าขายที่ได้รับต่อกันมาดำเนินไปได้อย่างดี ทำให้บรรพบุรุษอยู่บนสวรรค์อย่างมีความสุข และมีความไว้วางใจ ในขณะเดียวกันก็ขอให้บรรพบุรุษช่วยดูแลการค้าขายและคุ้มครองกิจการอยู่เสมอ ลูกหลานต้องยึดถือปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบรรพบุรุษแล้วพยายามขยายการค้าขายไปด้วยความสามารถของตน พร้อมกับเป็นตัวอย่างที่ดีต่อรุ่นต่อไป

๔.๑.๔ ความเชื่อที่มีอิทธิพลด้านครอบครัวอยู่อย่างมั่นคง

ทำให้ครอบครัวอยู่อย่างมีความสุข มั่งคั่ง มั่นคงและร่ำรวยเป็นจุดเริ่มต้นที่ทุกคนยอมทำทุกอย่าง แต่อนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน ไม่มีใครสามารถรู้ไว้ก่อนว่าจะเกิดอะไรในอนาคต สิ่งที่จะทำได้คือขอให้เทพเจ้ามาคุ้มครอง และรักษาดูแล อย่างเช่นการไหว้ตุ้จูเอี๊ยะ และปุ่นเถ่ากซึ่งเป็นเทพที่สามารถช่วยดูแลบุคคลในบ้านได้ ถึงแม้ว่าเงินทองถือเป็นสัญลักษณ์หลักของคนที่เป็นพ่อค้าแม่ค้า แต่มีครอบครัวที่มั่นคงจึงจะเป็นสิ่งที่ทุกคนขอกันในชีวิต ถ้าสมาชิกในครอบครัวอยู่ดีกินดีแล้วจะส่งเสริมกำลังใจให้กับการค้าขายหรือขยายการค้าขายไปเรื่อย ๆ

คนจีนที่อพยพมาเข้าประเทศไทย เหตุที่ทำให้พวกเขาสามารถสร้างฐานะและมีครอบครัวก็เพราะพวกเขาคนจีนเหล่านี้ไม่หวังว่ารุ่นต่อไปหรือครอบครัวของตัวเองจะวุ่นวายในการดำรงชีวิต พวกเขา

เขาก็อยากให้ครอบครัวมีความสุข ลูกหลานได้เติบโตในสภาพครอบครัวที่ดี และในขณะที่เดียวกันได้รับการศึกษาในระบบ ความหมายของครอบครัวอาจไม่ต่างกันมาก แต่ที่สำคัญคือเราควรจะทำอะไรเพื่อให้ครอบครัวมีความสุขมากขึ้น

๔.๑.๕ ความเชื่อมีอิทธิพลด้านสืบทอดวัฒนธรรม

ความเชื่อเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ซึ่งวัฒนธรรมของตลาดบ้านใหม่เป็นวัฒนธรรมที่เป็นผลจากการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีน ซึ่งเป็นวัฒนธรรมส่วนสำคัญของประเทศไทยที่ต้องการสืบทอดต่อไป ความเชื่อเป็นเครื่องมือที่ดีมากในทางสืบทอดวัฒนธรรม อย่างเช่นชาวตลาดเชื่อกันในเรื่องติดสู่วีหน้ำประตู ทำให้วิธีการเขียนสูจะไม่หายไป ในปัจจุบันตลาดบ้านใหม่ขายสินค้าพร้อมกับขายวัฒนธรรมไทย-จีนที่เก่าแก่

ความเชื่อไม่ใช่เป็นสิ่งที่อยู่อย่างคงที่ แต่จะมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อสนองความต้องการของผู้คนในหลายๆด้าน ทางด้านการค้าขาย ถึงแม้ว่าวิธีการค้าขายมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก แต่ความอยากค้นหาเงินทอง สะสมทรัพย์สินยังเป็นจุดสุดยอดสำหรับพวกพ่อค้าแม่ค้าตามที่สภาพสังคมได้พัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความคิดต่างๆได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนกันและได้ยอมรับกลมกลืนอยู่ ทำให้ผู้คนที่มิเงินทองมีทางใช้เงินให้เกิดประโยชน์มากกว่ามีเพียงแค่เก็บเงินทองอย่างเดียว นั่นก็คือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในยุคเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงนี้

๔.๒ การเปลี่ยนแปลง

ทุกอย่างล้วนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องกัน บางอย่างอาจเปลี่ยนแปลงไปได้อย่างช้า บางอย่างอาจเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ได้พลังจากภายนอก ซึ่งเป็นปัจจัยที่เหมาะสมกับการพัฒนาของตน ตลาดบ้านใหม่ได้ฟื้นฟูและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว นอกจากคุณค่าของตลาดบ้านใหม่เองแล้ว ยังปรากฏว่ามีปัจจัยภายนอกต่างๆที่ทำให้ตลาดบ้านใหม่ได้ฟื้นฟู ซึ่งก็คือสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดังกล่าวต่อไปนี้

๔.๒.๑ แนวความคิดเปลี่ยนแปลง

ด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงที่ปรากฏไปทั่วโลกในเวลา นี้ โดยเฉพาะเมื่อก้าวเข้าสู่ปี ค.ศ.๒๐๐๐ ระดับการครองชีพของผู้คนได้ถีบตัวขึ้นสูงอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้ผู้คนสามารถแสวงหาความสุขจากเงินทองที่ได้มามากขึ้น ฉะนั้นผู้คนเริ่มมีความคิดใหม่ว่าควรใช้ชีวิตอย่างไรในกระแสการเปลี่ยนแปลงใหม่ พร้อมกับการทำความเข้าใจชีวิตเพื่อให้เกิด

ความซาบซึ้งถึงสุนทรียภาพ การเสวยสุขในชีวิตและเรียนรู้วัฒนธรรมแปลกใหม่ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว จะปรากฏให้เห็นทั้งการบริโภคและอุปโภค การท่องเที่ยวเป็นการบริโภคและอุปโภคอย่างหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันนี้ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นทางที่ดีที่ได้พักผ่อนหลังทำงานหนัก แต่การท่องเที่ยวแบบไร้ความหมายคงไม่ค่อยมีใครชอบ ในทุกวันนี้ ผู้คนจะสนใจการท่องเที่ยวแบบเต็มไปด้วยประเพณีและวัฒนธรรม ซึ่งนอกจากเป็นการผ่อนคลายแล้วยังได้มีโอกาสขยายความรู้และเพิ่มประสบการณ์ชีวิตให้มากขึ้น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นแนวความคิดใหม่ที่เพิ่งได้รับความสนใจในปัจจุบัน และในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก็เหมาะสมกับผู้คนในยุคเปลี่ยนแปลงที่โน้มเอียงไปทางวัตถุนิยมมากขึ้น โดยเฉพาะสังคมไทยเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมจากกลุ่มคนที่มีพื้นฐานความเชื่อและศาสนาที่แตกต่างกัน เฉพาะกลุ่มชาวจีนที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในสังคมไทย และมีพื้นฐานศาสนาแบบเดียวกับคนไทย นั่นคือ พุทธศาสนาซึ่งถือเป็นวัฒนธรรมหลักของประเทศไทย

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างประเพณีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน และส่งเสริมให้กลุ่มผู้คนที่มีความเชื่อและศาสนาที่แตกต่างกันนั้นได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น พร้อมกับให้วัฒนธรรมนั้นๆ ได้กระจายเผยแพร่ทั่วไป ด้วยเหตุผลนี้เกือบทุกประเทศต่างก็ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมซึ่งจะเป็นช่องทางสำคัญที่ให้ประเทศอื่นๆ เข้าใจถึงผู้คนและประเทศของตน

๔.๒.๒ มนุษย์มีความต้องการวัฒนธรรมทั้งทางวัตถุและจิตใจ

ตามที่ทั่วโลกกำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทุกประเทศก็พยายามมุ่งแสวงหาทางให้เศรษฐกิจเจริญก้าวหน้า ทำให้เกิดการใช้ชีวิตแบบบริโภคนิยม แต่สังคมไม่ได้แสวงหาแค่ชีวิตทางด้านวัตถุที่อุดมสมบูรณ์อย่างเดียว สังคมควรจะไปโดยมีชีวิตทางด้านจิตใจเป็นของคู่ไปด้วย ถ้ามองข้ามทางด้านจิตใจและแสวงหาชีวิตทางด้านวัตถุนิยมอย่างล้นหลาม จะทำให้สังคมพัฒนาไปอย่างเสียความสมดุล ถึงแม้ว่าผู้คนกินดีอยู่ดี แต่อาจทำให้จิตใจว่างเปล่า ฉะนั้นการพัฒนาสังคมต้องให้ชีวิตทางด้านวัตถุและทางด้านจิตใจพัฒนาไปพร้อมกัน ซึ่งชีวิตทางด้านวัตถุและทางด้านจิตใจมีบทบาทต่อกันอย่างสม่ำเสมอ คือต่างก็ส่งเสริมซึ่งกันและกัน

๔.๒.๓ กระแสโลกาภิวัตน์

ในทุกวันนี้สังคมกำลังก้าวสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งกระแสโลกาภิวัตน์จะมีอิทธิพลต่อทุกสิ่งทุกอย่าง ถ้าไม่ได้รับการศึกษาสิ่งที่เป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของประเทศตนเองไว้ มันคงจะสูญหายไป กระแสโลกาภิวัตน์ แต่ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนมีสองด้าน สำหรับกระแสโลกาภิวัตน์แล้ว เป็นทั้งโอกาส

และวิกฤตให้ท้าทาย

ประเทศไทยในสิบกว่าปีที่ผ่านมา ถึงแม้ประสบปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะทางการเมือง ทำให้สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยไม่ค่อยเจริญรุ่งเรือง การท่องเที่ยวชะงักเป็นช่วงระยะๆ แต่มองดูไปทั้งหมดแล้ว ประเทศไทยก็ยังมีพัฒนา อย่างเช่น หลังจากวิกฤตการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ เอเชียใน ค.ศ.๑๙๙๗ ที่เริ่มต้นในประเทศไทยแล้ว ในช่วงเวลาต่อมา ค.ศ.๑๙๙๘-๒๐๐๘ ประเทศไทยได้พัฒนาอย่างราบรื่นและต่อเนื่องกัน โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครและจังหวัดที่อยู่ใกล้กับ กรุงเทพมหานครมีการพัฒนาอย่างดี แล้วเขตเหล่านี้เป็นเขตที่ได้รับแนวความคิดใหม่มากกว่า จังหวัดที่ห่างจากกรุงเทพมหานคร และระดับการบริโภคค่อนข้างสูง วิธีการบริโภคได้รับอิทธิพลมาจากเมืองหลวง ชีวิตทางด้านวัตถุอุดมสมบูรณ์ เมืองเหล่านี้ถือเป็นเขตที่ได้รับอิทธิพลจากกระแสโลกาภิวัตน์อย่างมากและเร็ว ในขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นได้ว่าถ้าผู้คนไม่รักษาวัฒนธรรมของประเทศตน มันคงจะหายไปกระแสโลกาภิวัตน์นี้ หรือว่าถือโอกาสในกระแสโลกาภิวัตน์ พัฒนาวัฒนธรรมของตนเองให้เมืองนอกรู้จัก ซึ่งก็คือแสดงชีวิตทางด้านวัฒนธรรมให้คนต่างเมืองเห็น โดยเฉพาะเมืองเล็กๆที่มีวัฒนธรรมแฝงไว้มากมาย ต้องฟื้นฟูอีกเพื่อแสดงความเสน่ห์สู่สายตาผู้คนในครั้งใหม่

๔.๒.๔ แนวความคิดในทางด้านการท่องเที่ยวภายในประเทศไทย

สถานที่ท่องเที่ยวของประเทศไทยนอกจากต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศแล้ว ยังเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวภายในประเทศด้วย คนไทยชอบไปไหว้พระที่จังหวัดต่าง ๆ โดยเฉพาะวันหยุด ในขณะเดียวกันก็ไปเที่ยวชมสถานที่ที่น่าสนใจในจังหวัดนั้น เช่นคนที่มาไหว้พระที่วัดโสธร จังหวัดฉะเชิงเทรา ส่วนใหญ่ก็จะมาเที่ยวตลาดบ้านใหม่ ซึ่งมีเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ จากท่าเรือวัดโสธรมาสู่ท่าเรือตลาดบ้านใหม่ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ชมภาพสวยงามสองฝั่งแม่น้ำ บางปะกง และมีที่ซื้อของฝากต่าง ๆ จากที่กล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่ามีบางสถานที่ต้อนรับนักท่องเที่ยวในประเทศเป็นหลัก ซึ่งเป็นคนที่ชอบท่องเที่ยวระหว่างจังหวัด เพื่อสัมผัสกับวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ฉะนั้นนักท่องเที่ยวภายในประเทศไทยอาจเป็นพลังสนับสนุนสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ที่มีวัฒนธรรมเด่นหรืออาจเป็นกลุ่มคนที่ทำให้การท่องเที่ยวทรัพยากรธรรมชาติได้พัฒนามากขึ้น

ในขณะเดียวกันสถิติท่องเที่ยวของส่วนศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวภายในประเทศไทยจึงจะเป็นพลังที่สำคัญมากในทางด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติต่างๆ ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ มี ๘,๓๐๖,๘๕๑ และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติต่างๆ ปีงบประมาณ ๒๕๕๔

มี ๑,๑๘๗,๕๕๖ ซึ่งแยกตามสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ สามารถเข้าใจได้ว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติมากกว่าชาวต่างชาติประมาณ ๘ เท่า ยิ่งสะท้อนให้เห็นว่านักท่องเที่ยวภายในประเทศมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวอย่างมาก (“สถิตินักท่องเที่ยว” ๑๗ ตุลาคม : ออนไลน์)

โดยเฉพาะได้ส่งเสริมจากทางรัฐบาลที่ว่าต้องรณรงค์ให้คนไทยท่องเที่ยวในประเทศไทย จึงทำให้การท่องเที่ยวภายในประเทศได้รับความนิยมมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันสถานที่ต่างๆที่น่าสนใจ ซึ่งมีคุณค่าในทางด้านการท่องเที่ยวจะได้มีโอกาสฟื้นฟู เพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่นับวันเพิ่มขึ้น

สรุป

ผู้วิจัยเห็นว่าการที่ตลาดบ้านใหม่มีโอกาสพลิกฟื้นสู่สายตาผู้คนประกอบด้วยปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ซึ่งปัจจัยภายนอกคือสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลก ไม่ว่าในทางด้านไหนก็ตาม ที่จะมีผลกระทบต่อทุกประเทศทั้งนั้น ปัจจัยภายในคือสภาพความเป็นจริงของแต่ละประเทศ และความต้องการการพัฒนาประเทศเพื่อสังคมอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน ตามกล่าวข้างต้น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้รับความนิยมมากหลังชีวิตทางด้านวัตถุพัฒนาได้อย่างพอสมควรแล้ว ซึ่งจะเป็นวิถีการใช้จ่ายแนวความคิดใหม่ในทุกวันนี้ การพลิกฟื้นตลาดบ้านใหม่เหมาะสมกับการพัฒนาสังคม สนองความต้องการการใช้จ่ายแนวความคิดใหม่ในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าการพลิกฟื้นตลาดบ้านใหม่ดำเนินภายใต้ต้นนโยบายที่ว่าจะให้ชาวชุมชนพึ่งพาตนเอง เพื่อเกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แต่ทั้งก็ต้องพึ่งพากับวัฒนธรรมที่ยาวนาน ซึ่งเป็นรากฐานการฟื้นฟูตลาดบ้านใหม่ เช่น วิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีน อาคารบ้านเรือน อาหารการกิน ความเชื่อ โดยเฉพาะด้านความเชื่อที่เกี่ยวกับการค้าขายอันเป็นอาชีพดั้งเดิมของเขา คนในตลาดบ้านใหม่นอกจากขายสินค้าเพิ่มรายได้แล้ว ยังขายวัฒนธรรมไทย – จีน ให้กับนักท่องเที่ยวอย่างไม่ได้สังเกตด้วย แต่การค้ามีปัจจัยเสี่ยงมากมาย ฉะนั้นคนไทยเชื้อสายจีนจึงยังบูชาคติความเชื่อทั้งจีนไทย ซึ่งส่วนนี้ก็สามารถเป็นจุดขายได้ในเทศกาลต่างๆ และการสร้างสีสันให้กับตลาดบ้านใหม่

สมัยนี้สภาพทั่วโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง จึงทำให้วิถีการค้าขายมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งใช้แรงงานทางกายน้อยลงไป และมีประสิทธิภาพอย่างสูงขึ้น แต่ความเสี่ยงในทางด้านการค้าขายก็เสมือนเงาของการค้าขายติดตามกระบวนการค้าขายอยู่ตลอดเวลา

๔.๓ ความเสี่ยงของการค้าขายในปัจจุบัน

การค้าขายในยุคปัจจุบันก็ไม่ต่างจากในอดีต คือเต็มไปด้วยปัจจัยเสี่ยง ในอดีตปัจจัยเสี่ยงเกิดจากภัยธรรมชาติเป็นส่วนมาก ทำให้มนุษย์ได้รับความเสียหายอย่างมากมาย ถึงทุกวันนี้แม้ว่าทั่วโลกมีพัฒนาด้านเทคโนโลยีมากขึ้น มนุษย์มีเหตุมีผลมากขึ้น แต่ปัจจัยเสี่ยงก็ยังไม่หมดไป ซึ่งปัจจัยเสี่ยงบางอย่างอาจหายไปแล้ว แต่ปัจจัยเสี่ยงอีกหลายอย่างได้เกิดขึ้นใหม่ตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม สำหรับตลาดบ้านใหม่แล้ว ปัจจัยเสี่ยงบางอย่างก็ได้ลดลงไปหรือมีไม่แล้ว เช่น ปัจจัยเสี่ยงในการเดินทางทางเรืออาจไม่มีแล้ว เพราะปัจจุบันนี้การขนส่งสินค้าสะดวกและปลอดภัยมากกว่าเมื่อก่อน แต่คู่แข่งมากขึ้นอาจเป็นปัจจัยเสี่ยงใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อการค้าขายในตลาดบ้านใหม่ และภัยทางธรรมชาติอาจเป็นอีกปัจจัยเสี่ยงที่รอมมา ดังกล่าวต่อไปนี้

๔.๓.๑ คู่แข่งมากขึ้น

ปัจจุบันนี้สังคมเต็มไปด้วยการแข่งขัน ทุกคนที่ดำรงในสังคมต้องมีคู่แข่งอยู่ตลอดเวลา ซึ่งมันอาจเป็น “เพื่อน” หรืออาจเป็น “ศัตรู” กับเราก็ได้ แต่ไม่ว่าจะเป็นเพื่อน หรือศัตรูก็ตาม ทั้งเป็นพลังที่ผลักดันเราต้องพัฒนาตนเองให้แข็งแรงมากขึ้น มีความสามารถมากขึ้น ตลาดบ้านใหม่เป็นตลาดริมแม่น้ำที่เก่าแก่อายุร้อยกว่าปี ตามความต้องการในทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและอนุรักษ์ ตลาดบ้านใหม่ที่เคยซบเซาหยุดไปช่วงหนึ่งได้กลับมีชีวิตเหมือนเดิม และในขณะที่เดียวกันตลาดริมแม่น้ำที่มีลักษณะคล้าย ๆ กันก็กลับฟื้นฟูเช่นเดียวกัน ซึ่งแต่ละแห่งนี้ล้วนมีชื่อเสียงโด่งดังและมีความโบราณนานนับ ๑๐๐ ปี และกลายเป็นคู่แข่งของตลาดบ้านใหม่ อย่างเช่น ตลาดท่านา ตลาดสามชุก ตลาดลาดชะโด ตลาดเก้าห้อง ตลาดคลองสวน และตลาดเก้าโคก ฯลฯ

ตลาดท่านา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีมาตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ที่ผู้คนอพยพมาตั้งถิ่นฐาน ต่อมาสมัยรัชกาลที่ ๕ ด้วยสภาพพื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีการปลูกข้าวท่านาโดยรอบ ประกอบกับมีพื้นที่อยู่ริมแม่น้ำนครชัยศรี ทำให้สะดวกต่อการคมนาคมค้าขายทางเรือ ชุมชนแห่งนี้จึงเจริญเติบโตจนกลายเป็นแหล่งการค้าขายท่าเรือขนส่งสินค้า และทำขึ้นข้าวที่สำคัญในย่านนี้ ทั้งหมดจึงเป็นที่มาของ “ตลาดท่านา”

ปัจจุบัน “ตลาดท่านา” แห่งนี้ก็ยังคงตั้งอยู่ในบริเวณเดิม โดยสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่มีแนวคิดที่จะคงความเป็นอยู่และอนุรักษ์วิถีชีวิตเช่นนี้ไว้ให้คงอยู่ถึงคนรุ่นหลังได้เรียนรู้และสืบสานต่อไป พร้อมร่วมรณรงค์ให้ความรู้แก่ผู้อาศัยในชุมชนให้ตระหนักถึงการดำเนินชีวิตอย่างถูกวิธีในอาคารที่มีคุณค่าของสถาปัตยกรรมในอดีต ควบคู่กับการช่วยเสริมสร้างรายได้และอาชีพให้แก่ผู้เช่าในชุมชนในรูปแบบของความเป็นตัวของตัวเองของ

ตลาดท่านาดั้งเดิมเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จึงได้ดำเนินการพัฒนาให้ตลาดท่านาแห่งนี้ เป็นตลาดอนุรักษ์ที่ยังคงกลิ่นไอของวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมควบคู่กับบ้านเรือนอาคารไม้เก่าแบบโบราณ ที่เน้นความร่วมมือร่วมใจของชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และเป็นผู้ร่วมดูแลรักษาคุณค่าทางสถาปัตยกรรมต่าง ๆ ควบคู่กับวิถีการทำมาค้าขายในชีวิตประจำวันของคนในชุมชนร่วมกันไว้ได้ <http://www.tourvtthai.com/home/images/stories/column/center/nakhonpathom/thana-market/thana-market04.jpg>อย่างเหมาะสมลงตัว (“เที่ยวตลาดท่านาเพลินอินท์ท่องเที่ยว” ม.ป.ป. : ออนไลน์)

ตลาดสามชุก เป็นตลาดสำคัญในการติดต่อค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าที่สำคัญในอดีต ตั้งแต่เมื่อ ๑๐๐ กว่าปีก่อน ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสุพรรณบุรี แต่เมื่อถนนคือ เส้นทางจราจรทางบกที่เข้ามาแทนที่การเดินทางทางน้ำ ทำให้คนหันหลังให้กับแม่น้ำท่าจีน ความสำคัญของตลาดแลกเปลี่ยนสินค้าน้ำเริ่มลดลง บรรยากาศการค้าขายในตลาดสามชุกเริ่มซบเซา และเมื่อต้องแข่งขันกับห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ และตลาดนัดภายนอก ทำให้ร้านค้าภายในตลาดต้องหาทางปรับตัว และเมื่อราชพัสดุ เจ้าของที่ดินที่ชาวบ้านเช่าที่ดินมาขายนาน จะรี้อาคารตลาดเก่า และสร้างตลาดใหม่ จึงทำให้ชาวบ้านพ่อค้าที่อยู่ในตลาดสามชุก ครูอาจารย์ที่เห็นคุณค่าตลาดเก่า รวมตัวเป็นคณะกรรมการพัฒนาตลาดสามชุกเชิงอนุรักษ์ระดมความคิด หาทางอนุรักษ์ตลาดและที่อยู่ของตนไว้ และหาทางฟื้นคืนชีวิตชีวาขึ้นมาอีกครั้ง เป็นที่มาของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ใช้การท่องเที่ยวศึกษาวิถีชีวิตชุมชนดั้งเดิม ประวัติศาสตร์ชุมชน เป็นเครื่องมือการพัฒนาอาคารไม้เก่าแก่ ในตลาดสามชุก ที่ก่อสร้างเป็นแนวตั้งฉากกับแม่น้ำท่าจีน เป็นสิ่งบอกให้รู้ว่าเป็นลักษณะของ ตลาดจีนโบราณ เป็นชุมชนชาวไทย-จีน ที่ยังคงอยู่มาจนถึงปัจจุบัน ลวดลายฉลุไม้ที่เรียกว่าลายขนมปังขิง ซึ่งเท่าที่พบในตลาดนี้มีถึง ๑๕ ลาย คือ ศิลปะตกแต่งอาคารไม้โบราณ ที่หาดูได้ยากแล้วในปัจจุบัน หากไม่ได้รับการอนุรักษ์ไว้ก็ย่อมสูญหายไปเช่นเดียวกับตลาดโบราณอื่นๆนอก จากสถาปัตยกรรม อาคารไม้โบราณที่พบเห็นได้ตลอดแนวทางเดิน ๒ ข้างทางเดินในตลาด วิถีชีวิตบรรยากาศภายในตลาดการค้าขายที่ยังคงรักษาวิถีแบบดั้งเดิมเช่นใน อดีต และบรรยากาศน้ำใจ อธิษาศัยไมตรีของแม่ค้า ชาวของเครื่องใช้ ขนมอาหารที่นำมาตั้งขายในตลาด เป็นสิ่งยังคงอยู่จนถึงปัจจุบัน ไม่ใช่สิ่งที่ยาลองมาเพื่อให้ผู้ชมได้ดูชั่วครั้งชั่วคราว แต่เหล่านี้คือ วัฒนธรรมที่สืบเนื่องจากอดีต บ่มเพาะมาเป็น ๑๐๐ ปี (“ประวัติศาสตร์สามชุก” ๒๕๔๘ : ออนไลน์)

ชุมชนลาดชะโดมีอายุเก่าแก่ราวสมัยหลังเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ หรือราว ปีพ.ศ. ๒๓๑๐ ก่อตั้งขึ้น โดยชาวกรุงเก่าที่อพยพหนีศึกสงครามมาในครั้งนั้น พื้นที่บริเวณที่ตั้งชุมชนแต่เดิมเรียกว่า “บ้านจักราช” แต่การที่หมู่บ้านนี้มีชื่อว่า “บ้านลาดชะโด” น่าจะมีที่มาจากสภาพพื้นที่ ที่เป็นที่ลาดริมน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ของคูคลองที่มีอยู่มากมายและอุดมไปด้วยปลาชนิด

ต่าง ๆ โดยเฉพาะปลาชะโด ถึงขนาดมีค่าเตือนกันว่าเวลาพายเรือให้ระวังไม้พายจะไปโดนปลาชะโดเข้า

ชาวบ้านลาดชะโดแต่เดิมคงมีการปะปนกันหลายเชื้อชาติ ที่มีมากคือไทยและมอญ การตั้งบ้านเรือนนิยมทำเลริมน้ำ อาชีพหลักของชาวบ้านคือทำนา เพราะหมู่บ้านอยู่ใกล้ทุ่งลาดชะโด ซึ่งเป็นพื้นที่ดินตะกอนปากแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ มีคลองลาดชะโดซึ่งเชื่อมต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นทางน้ำสำคัญ นับว่าเป็นหมู่บ้านที่เป็นอยู่ช้าวุ่นในแถบนี้

ปัจจุบัน บ้านลาดชะโดได้พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา อย่างไรก็ดี ชุมชนนี้ยังมีลักษณะของชุมชนเก่าแก่ที่มีองค์ประกอบของชุมชนอย่างครบถ้วน สถานที่น่าสนใจของชุมชนได้แก่

ตลาดลาดชะโด ก่อตั้งมาแล้วเป็นเวลานานับ ๑๐๐ ปีโดยพัฒนามาจากตลาดน้ำ ชุมชนเดิมในตลาดมาจากชุมชนเรือนแพค้าขาย เกิดเป็นรูปแบบของตลาดน้ำ ต่อมาวัดลาดชะโดได้ขอมยกพื้นที่ริมน้ำซึ่งเป็นพื้นที่ของวัดให้ชุมชนได้ทำมาค้าขาย ในช่วงแรกมีการจับฉลากในการให้สิทธิ์พื้นที่ในตลาด ชุมชนค้าขายของชาวเรือนแพจึงได้อพยพจากน้ำขึ้นสู่บก โดยในการก่อสร้างตลาดนั้นเริ่มตรงพื้นที่ที่ติดคลองลาดชะโดแล้วขยายเข้าไปสู่ฝั่งเรื่อย ๆ ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างนั้นใช้ระบบเรือนค้าของผู้ใดผู้นั้นก็ออกเงินในการก่อสร้างเอง ส่วนที่เป็นสาธารณประโยชน์ อาทิ ทำขนมส่งสินค้า หรือหลังการรวมในตลาดสมาชิกผู้อาศัยในตลาดจะออกเงินเป็นกองกลางในการก่อสร้าง ตลาดลาดชะโดจึงได้ดำเนินการตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และเป็นตลาดที่คึกคักรุ่งเรืองมากในสมัยนั้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๒๗ ได้มีการถมที่บางส่วนของลำคลองเพื่อสร้างเป็นถนนเชื่อมจากทางหลัก ทำให้การคมนาคมทางบกเข้ามาประชิดตัวตลาดลาดชะโด ทำให้ตลาดลาดชะโดซบเซาลง นอกจากนี้ยังมีการเปิดตลาดนัดซึ่งเป็นที่นิยมอย่างมาก จึงมีผลกระทบต่อตลาดลาดชะโดจนทำให้เรือนค้าในตลาดเริ่มร้างไร้ผู้คน หลายคนอพยพออกจากชุมชนตลาดเข้าสู่เมือง เรือนค้าจึงเปลี่ยนเป็นที่อยู่อาศัยมากขึ้น อย่างไรก็ดี ความน่าสนใจและเสน่ห์ของตลาดเก่าแก่แห่งนี้ ยังดึงดูดให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเป็นระยะๆ อีกทั้งยังได้ใช้เป็นฉากในการถ่ายทำละครย้อนยุคหลายเรื่อง อาทิ “บุญชู” “รักข้ามคลอง” “สตางค์” “ชื่อชอบชวนหาเรื่อง” “ดงดอกเหมย” “ความสุขของกะทิ” เป็นต้น (“ประวัติชุมชนบ้านลาดชะโด ตำบลหนองน้ำใหญ่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ม.ป.ป. : ออนไลน์)

ตลาดเก่าห้อง ตลาดน้องใหม่ในสุพรรณบุรี ที่กำลังเริ่มจะเป็นที่รู้จัก และยังคงความเป็นตลาดดั้งเดิม ตลาดเก่าห้อง เป็นตลาดห้องแถวเก่าแก่ ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน อายุประมาณ ๑๐๐ปี สร้างประมาณต้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ปัจจุบันตั้งอยู่ในเขตเทศบาล

ตำบล บางปลาหมี่ หมู่ที่ ๒ ตำบลบางปลาหมี่ อำเภอบางปลาหมี่ จังหวัดสุพรรณบุรี จากเอกสารที่มีผู้เขียนเกี่ยวกับประวัติตลาดเก่าห้อง และจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุ

คำว่า "ตลาดเก่าห้อง" น่าจะนำมาจากชื่อของบ้านเก่าห้อง ซึ่งเป็นบ้านโบราณมีประวัติสืบทอดมายาวนาน

ตลาดเก่าห้องเล่ากันว่าสร้างขึ้นโดยชาวจีนคนหนึ่งชื่อ "นายสง" อพยพมาจากกรุงเทพฯ มาทำการค้าขายอยู่บริเวณละแวกบ้านเก่าห้อง กิจการค้ารุ่งเรืองดี ในราว พ.ศ. ๒๔๒๔ ได้แต่งงานกับ "นางแพ" ซึ่งเป็นหลานสาวของขุนกำแหงฤทธิ์แห่งบ้านเก่าห้องและได้ประกอบอาชีพค้าขายที่แพซึ่งสร้างขึ้นไว้ ๑ หลัง จอดอยู่ริมแม่น้ำหน้าบ้านเก่าห้อง ซึ่งในสมัยก่อนเป็นย่านค้าขายที่มีเรือแพขายของสองฝั่งแม่น้ำ นายสง หรือที่ชาวบ้านมักนิยมเรียกว่า "เจ๊ก-รอด" ทำการค้าขายสินค้าทุกประเภทโดยเฉพาะเครื่องบวช เครื่องมืออุปกรณ์ทำนาและเครื่องอุปโภคบริโภคทั้งหลายจนร่ำรวยและรู้จักกันในนามต่อมาว่า "นายบุญรอด เหลียงพานิช" ("ตลาดร้อยปีเก่าห้อง สุพรรณบุรี" ม.ป.ป. : ออนไลน์)

ตลาดคลองสวน ๑๐๐ ปี ตั้งอยู่ริมคลองประเวศน์บุรีรมย์ ในพื้นที่ ๒ จังหวัดคือ ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา และตำบลคลองสวน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ตลาดคลองสวนเป็นตลาดเก่าแก่ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ หากย้อนกลับไปในอดีต การเดินทางโดยเรือ จะสะดวกและรวดเร็วที่สุด ถ้าเดินทางจาก ฉะเชิงเทราเข้ากรุงเทพฯ จะต้องใช้เรือเมล์ขาวของนายเลิศ ซึ่งมีเพียงลำเดียว รับคนจากประตูน้ำท่าถั่วฝั้ว

ตลาดคลองสวนก่อนจะเล่นเข้าสู่ประตูน้ำ (วังสระปทุม) กรุงเทพมหานครเมื่ออดีต ตลาดคลองสวน เป็นจุดแวะพัก และเป็นศูนย์รวมของชุมชน จุดแลกเปลี่ยนสินค้าและเป็นเส้นทางคมนาคม ที่สำคัญและสะดวก ที่สุด หากมีงานกุศล เช่น การขุดคลอง ทำถนน ต่างก็จะมาร่วมแรงร่วมใจ พัฒนาสาธารณูปโภคร่วมกันจุดพบปะ นั่น คือร้านกาแฟ ทุกคนแม้ต่างศาสนา ก็สามารถเข้ามาที่จุดนัดพบแห่งนี้ได้ มาแลกเปลี่ยนความคิด ประสพการณ์ การดำเนินชีวิต พุดคุยเรื่องข่าวสารเหตุบ้านการเมืองร้านกาแฟ จึงเป็นเสมือนแหล่งนัดพบที่ผู้คนในชุมชนต้องมา พบกัน เป็นประจำทุกเช้าอย่างขาดเสียมิได้ แม้ในทุกวันนี้ร้านกาแฟ ก็ยังเป็นจุดนัดพบของชุมชน

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิถีชีวิตของชาวคลองสวน ทั้งชาวไทยจีน ชาวไทยพุทธ ชาวไทยมุสลิม วัฒนธรรม ผสมผสานการดำรงชีวิตประจำวัน อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งจะเห็นได้จากสิ่งก่อสร้าง เช่น โรงเจ วัด สุเหร่า จะตั้งอยู่ใกล้เคียงกันและตลาดแห่งนี้ จะเป็นแหล่งนัดพบของผู้คนมานั่งพุดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคติ อันได้แก่ ร้านกาแฟ ปัจจุบัน ตลาดคลองสวน ๑๐๐ ปี โดยความดูแลของ สำนักงานเทศบาลตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา และ สำนักงานเทศบาลตำบลคลองสวน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ได้สนับสนุนให้ ชุมชน ร่วมกันอนุรักษ์

บ้านเรือน รวมทั้งการดำเนินชีวิตให้คงไว้ซึ่งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย และส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาเรียนรู้วิถีชีวิต รวมทั้งสิ่งปลูกสร้างที่ยังมีกลิ่นไอสมัยรัชกาลที่ ๕ (“ตลาดคลองสวน ๑๐๐ ปี” ม.ป.ป. : ออนไลน์)

ตลาดเก่าโคยก็ ถนนนครเขษ นในอดีตเคยเป็นถนนสายสำคัญทางเศรษฐกิจของเมืองราชบุรี เพราะมีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่าน ทำให้การค้าขายคึกคักรุ่งเรือง ปัจจุบันตลาดน้ำหรือตลาดริมน้ำบางแห่งก็ยังคงอยู่ แต่บางแห่งก็ถูกผลักดันด้วยความเจริญต่าง ๆ จนกระทั่งเลือนหายไปตามกาลเวลา

ตลาดเก่าโคยก็ดิริมแม่น้ำแม่กลองตลอดสาย มีความยาวประมาณเกือบ ๑ กิโลเมตร ในวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ช่วงเย็นมีประชาชนนำสินค้ามาจำหน่ายมากมายตลอดสองข้างทาง ไม่ว่าจะเป็น สินค้า OTOP ของชาวชุมชนภายในจังหวัด สินค้าพื้นเมือง อาหารพื้นเมือง ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน เครื่องใช้ของที่ระลึก อาหาร และเครื่องดื่มต่าง ๆ

ทางเทศบาลเมืองราชบุรีและคนในชุมชนจึงได้ร่วมมือร่วมใจ เพื่อย้อนอดีตความเฟื่องฟูของราชบุรีให้กลับมามีชีวิตอีกครั้ง โดยได้จัดทำถนนคนเดินบริเวณถนนนครเขษ ชื่อว่า “ตลาดเก่าโคยก็” ที่ใช้คำว่าเก่า เพราะหมายถึงเคยมีมาแต่เดิม ส่วนคำว่า โคยก็ เป็นคำในภาษาจีนแปลว่า ริมน้ำ ริมแม่น้ำ โดยเปิดตลาดครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ (“ตลาดโคยก็” ๒๕๕๓ : ออนไลน์)

สรุป

๑. ตลาดที่กล่าวถึงเหล่านี้ทั้งที่เป็นตลาดริมแม่น้ำ ซึ่งอาศัยเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สะดวกขนส่งสินค้าดำเนินการค้าขาย แล้วตลาดเป็นจุดเริ่มต้นของการกลายเป็นชุมชน ซึ่งตอนที่ตลาดพัฒนาไปอย่างเจริญรุ่งเรือง จึงจะมีคนจำนวนมากที่อาศัยอยู่ใกล้ๆกับตลาด จนตลาดได้กลายเป็นชุมชน ในขณะเดียวกันคนในตลาดแทบประกอบอาชีพเหมือนกัน คือพ่อค้าแม่ค้า ฉะนั้นตลาดริมแม่น้ำจึงเป็นจุดสะสมและกระจายสินค้าได้อย่างรวดเร็วในอดีตกาล

๒. ตลาดริมแม่น้ำที่ได้ซบเซาลงไป ก็เพราะว่าการพัฒนาคมนาคมทางบก ซึ่งการขนส่งสินค้ายังสะดวกกว่าทางน้ำ คนในตลาดจึงต้องย้ายออกจากตลาดเพื่อไปหาแหล่งสินค้าและลูกค้าที่กว้างใหญ่กว่า จนทำให้ตลาดกลายเป็นบ้านเรือนที่อยู่อาศัยเพียงอย่างเดียว ตามที่การค้าขายได้ขยายไป เรื่อย ๆ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ยิ่งเปลี่ยนแปลงขึ้น คนในตลาดแทบจะไม่ยอมกลับมาตลาดอีก ในที่สุดเหลือเพียงแค่คนเก่าแก่ที่ไม่ยอมย้ายออก

๓. ตลาดริมแม่น้ำที่เก่าแก่เต็มไปด้วยวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ ของกลุ่มคนที่ประกอบเป็นตลาด สถาปัตยกรรมที่มีลักษณะเก่าแก่ และลีลาของทางด้านประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน โดยเฉพาะวัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ได้สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันนี้ จนกลายเป็นวัฒนธรรม

แบบผสมผสาน ซึ่งเป็นวัฒนธรรมส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญมากของวัฒนธรรมไทย สำหรับด้านสถาปัตยกรรมก็สะท้อนให้คนยุคปัจจุบันเห็นถึงวิถีชีวิตของคนยุคอดีตโดยตรง

๔. การฟื้นฟูของตลาดริมแม่น้ำไม่ได้ฟื้นฟูโดยบังเอิญ มันเป็นความต้องการการพัฒนาของสังคมไทย มองในทางด้านเศรษฐกิจ คือคนในตลาดสามารถพึ่งพาตนเอง ทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสามารถลดภาระของรัฐบาลให้เบาลง ในขณะที่เดียวกันได้สร้างความเข้มแข็งให้แก่ตลาดเก่าแก่หรือชุมชน ส่งเสริมการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ โดยเฉพาะวัฒนธรรมจีน-ไทย

๕. แนวทางการพัฒนาตลาด ทั้งก็ไปยังทางด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

จากการสรุปแล้ว ทำให้เรามองเห็นอย่างชัดว่า ตลาดบ้านใหม่มีคู่แข่งอยู่มากมาย บางที่ได้ฟื้นฟูก่อนตลาดบ้านใหม่ หลายด้านได้พัฒนาไปเป็นอย่างดี บางที่เพิ่งได้พัฒนาขึ้นมาเพียงสัก ๒-๓ ปี ซึ่งกำลังมีพลังพัฒนาอย่างเกรียงไกร ฉะนั้นตลาดบ้านใหม่จะพัฒนาไปทางไหน และการใช้ชีวิตในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของชาวตลาดบ้านใหม่จะดำรงอย่างไร มีความสั้นๆว่า “แผ่นดินใดก็ตาม จะอับจนสูญสิ้นหรือไม่ มิได้ขึ้นอยู่กับดวงชะตาของแผ่นดิน แต่ขึ้นอยู่กับผู้ที่อยู่บนแผ่นดิน และผู้นำแผ่นดินนั้น ”... ซึ่งก็เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันนี้ของตลาดบ้านใหม่ คือตลาดบ้านใหม่จะพัฒนาไปเรื่อยๆ หรือหยุดในสภาพปัจจุบันก็ขึ้นอยู่กับชาวตลาด และภายใต้การนำของคณะกรรมการโดยมีนโยบายหรือแผนระยะไกลที่ถูกต้อง

๔.๓.๒ ภัยทางธรรมชาติ

มนุษย์ได้พัฒนาจนถึงวันนี้ ซึ่งถือว่าสามารถเรียนรู้ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ของธรรมชาติได้อย่างดี แต่มนุษย์ยังไม่มีความสามารถต่อต้านปรากฏการณ์ต่างๆทางธรรมชาติที่ทำลายถึงมนุษย์ และอีกเหตุหนึ่งที่มนุษย์ต้องรับความเจ็บจากทางธรรมชาติ คือมนุษย์ทำลายธรรมชาติก่อนแล้ว ฉะนั้นตอนที่เกิดภัยจากทางธรรมชาติ สิ่งที่มนุษย์ทำได้คือให้ภัยธรรมชาติทำลายมนุษย์ได้น้อยลงไป ในทุกวันนี้ปัจจัยทางธรรมชาติก็ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อโลกมนุษย์ โดยเฉพาะบางวงการที่พึ่งพาอาศัยเงื่อนไขต่าง ๆ ในทางธรรมชาติ เช่น

ขณะนี้ (๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔) ประเทศกำลังเผชิญกับวิกฤตอุทกภัยที่เลวร้ายที่สุดในรอบ ๕๐ ปี โดยพื้นที่น้ำท่วมครอบคลุมกว่า ๒ ใน ๓ ส่วนของประเทศไทย วิกฤตอุทกภัยเกิดขึ้นในช่วงฤดูมรสุมปี ๒๕๕๔ ของประเทศไทย บริเวณที่รุนแรงคือแถบลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลุ่มน้ำแม่น้ำโขง น้ำท่วมเกิดเมื่อราว วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบันนี้ ทำให้น้ำข้าวเสียหาย โรงงานนับหลายร้อยแห่งต้องปิด และส่งผลกระทบต่อครอบครัว รวมไปถึงชีวิตที่สูญเสียชีวิตไปเกือบล้านคน น้ำท่วมครั้งนี้ถือเป็นครั้งที่รุนแรงที่สุดในทางด้านปริมาณน้ำและจำนวนคนที่ได้รับ

ผลกระทบ

การท่องเที่ยวของประเทศก็ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงเช่นเดียวกัน นักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมากก็กลับประเทศกันหมด หรือบางบริษัทไม่รับทัวร์อีก โดยเฉพาะบริษัททัวร์ระหว่างประเทศ และการท่องเที่ยวภายในประเทศไทยก็เกือบจะเงียบลงไปช่วงหนึ่ง ซึ่งประเทศไทยกำลังมุ่งเน้นในการบรรเทาทุกข์น้ำท่วมด้วยการช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำสะอาด และที่พักพิงกับผู้ประสบภัย รวมถึงการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่เสียหายไป ฯลฯ

ตลาดบ้านใหม่เป็นตลาดที่ริมแม่น้ำบางปะกง ซึ่งเป็นสายแม่น้ำที่สำคัญในทางด้านระบายน้ำให้สู่อ่าวไทย ในเมื่อปลายเดือนตุลาคม (วันที่ ๒๘-๓๑) น้ำขึ้นมาถึงตลาดบ้านใหม่ประมาณ ๒๐-๓๐ เซนติเมตร ทำให้คนตลาดบ้านใหม่ต้องย้ายของใช้ต่างๆขึ้นไปไว้ที่ชั้นสอง แต่น้ำขึ้นๆลงๆตามจังหวะของม่น ซึ่งตอนเช้าน้ำขึ้นท่วมในบริเวณตลาด ตอนเย็นๆน้ำก็จะลงไป วันต่อไปก็ขึ้นแล้วลงอีก สภาพแบบนี้ต่อเนื่องกันไปประมาณ ๑ อาทิตย์ ฉะนั้นตลาดบ้านใหม่จึงเงียบลงไปได้ประมาณ ๑ เดือน โดยเฉพาะ “เทศกาลอาหารอร่อยย้อนรอยวัฒนธรรมไทย-จีน” ที่ต้องจัดตามเวลา คือ วัน ๒๓ ตุลาคม ซึ่งก็คือวันรอบปีของตลาดบ้านใหม่ต้องยกเลิกไป

“ช่วงเวลาที่น้ำท่วมนี้ ตลาดบ้านใหม่เงียบไปเกือบจะเป็นหนึ่งเดือน บางที่เปิดตลาดก็เพื่อให้ผู้คนรู้ว่าตลาดเปิด นักท่องเที่ยวไม่ได้เข้ามาแล้ว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวกรุงเทพฯ ฉะนั้นมีหลายร้านจึงปิดร้านไว้ วันนี้เป็นอาทิตย์แรกที่เริ่มมีนักท่องเที่ยว แต่ยังไม่มากนักเท่ากับช่วงเวลาก่อนหน้านี้” (วิตรี จ.คุณปกรณ์. ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ : สัมภาษณ์)

จากที่กล่าวมาสะท้อนให้เห็นว่ามนุษย์ไม่สามารถต่อต้านภัยธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยทางธรรมชาติยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่มีผลกระทบต่อสังคมมนุษย์ โชคดีที่น้ำท่วมครั้งนี้ตลาดบ้านใหม่ไม่ได้รับผลกระทบหนักอย่างสถานที่อื่นๆ มุมมองในทางด้านความเชื่อแล้ว ชาวตลาดบ้านใหม่เชื่อกันว่า ที่ตลาดบ้านใหม่ได้พ้นจากภัยใหญ่ครั้งนี้ ก็เพราะมีไท้จื่อเอี้ยะกง และเจ้าแม่ทับทิมคุ้มครองชาวตลาดบ้านใหม่ไว้ ได้อย่างดี ยิ่งทำให้ทุกวันนี้มีผู้คนจำนวนมากเข้ากราบไหว้ไท้จื่อเอี้ยะกง และเจ้าแม่ทับทิมอย่างไม่ขาดสาย

นอกจากปัจจัยเสี่ยงที่กล่าวสองประการนี้แล้ว ก็ยังมีปัจจัยเสี่ยงอีกมากมาย แต่เนื่องจากปัจจุบันนี้มีกฎหมายที่เข้มงวดมารักษาการซื้อขาย จึงทำให้ปัจจัยเสี่ยงลดลงไปบ้าง เช่นความปลอดภัยทางด้านชีวิต ทรัพย์สินเงินทอง และสินค้า ฯลฯ ดังนั้นในปัจจุบันชาวตลาดบ้านใหม่ได้เรียนรู้ถึงความมีเหตุมีผลมากขึ้น จึงพยายามลดปัจจัยเสี่ยงได้ไม่พึ่งพาความเชื่ออย่างเดียว แต่หากวิถีที่จะลดความเสี่ยงควบคู่ไปกับการสร้างขวัญและกำลังใจจากศรัทธาความเชื่อด้วย

๔.๔ กลยุทธ์ในการค้าขายของชาวตลาดบ้านใหม่

ชีวิตของตลาดบ้านใหม่ขึ้นอยู่กับชุมชนตลาดบ้านใหม่เอง ซึ่งการพัฒนาตลาดบ้านใหม่ต้องการทุกคนร่วมมือร่วมใจ และทำหน้าที่เพื่อส่วนรวมภายใต้การนำของคณะกรรมการของตลาดบ้านใหม่ จึงจะสามารถสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน การพัฒนาตลาดบ้านใหม่ควรจะเน้นในทางด้านวัฒนธรรมเป็นหลัก ซึ่งเป็นจุดแข็งของตลาดบ้านใหม่ ในขณะเดียวกันก็ได้ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่ ส่งผลกระทบกับการค้าขายภายในตลาดบ้านใหม่สำหรับตลาดบ้านใหม่แล้วการค้าขายในอดีตกับการค้าขายในปัจจุบันแตกต่างกันมาก ฉะนั้นชาวตลาดบ้านใหม่ควรมีแนวความคิดใหม่ๆที่ทันสมัยมาประกอบในการพัฒนาตลาดบ้านใหม่ เพื่อได้กลายเป็นตลาดที่มีนักท่องเที่ยวมากมาย ซึ่งจะเป็นทางที่สามารถลดความเสี่ยงลงไปได้

๔.๔.๑ ถิ่นวัฒนธรรมจีนและไทยเป็นจุดขาย

วัฒนธรรมจีน-ไทยเป็นวัฒนธรรมสำคัญที่ประกอบในวัฒนธรรมไทย เป็นผลผลิตของการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมจีนและวัฒนธรรมไทย แต่คนจีนที่อพยพมาอยู่ประเทศ และใช้ชีวิตรุ่นต่อรุ่นในประเทศไทย ถึงปัจจุบันพวกเขาคนจีนนี้เกือบกลายเป็นคนไทยแท้แล้ว รุ่นลูกหลานรู้เพียงว่าปู่ย่า ตายายมาจากเมืองจีน ฉะนั้นวัฒนธรรมส่วนนี้อาจจืดจางไปอย่างเงียบ ๆ ตลาดบ้านใหม่หรือตลาดที่มีลักษณะเดียวกันจะเป็นสถานที่ที่ให้ลูกหลานสามารถมาค้นหาร่องรอยของรุ่นปู่ย่า ตายาย การที่มีความหมายในทางด้านวัฒนธรรมอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ตลาดบ้านใหม่ได้ฟื้นฟูอีกครั้ง โดยเฉพาะวัฒนธรรมจีน-ไทยเป็นจุดโดดเด่นของตลาดบ้านใหม่ นักท่องเที่ยวที่ “เที่ยวเป็น” มักจะสนใจในด้านวัฒนธรรม ตลาดบ้านใหม่ปัจจุบันนี้มีสินค้าต่าง ๆ จำหน่ายมากมายทั้งอาหาร ข้าวแกง ก๋วยเตี๋ยว กาแฟโบราณ เครื่องดื่มโบราณสมุนไพร ขนมทั้งจีน ไทย และของเล่นโบราณ ของฝากโบราณที่ระลึกต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าขั้นตอนนี้ตลาดบ้านใหม่เน้นในทางด้านอาหารการกิน และขายของต่าง ๆ แต่ตามการพัฒนาความต้องการของอนาคตแล้ว ตลาดบ้านใหม่ควรจะมีเตรียมขั้นตอนนี้ต่อไป คือ การจัดร้านค้าให้มีลีลาดั้งเดิม เจ้าของร้านมีชุดเสื้อผ้าที่ไม่ว่าเป็นแบบไทยหรือแบบจีนโบราณ และเจ้าของร้านควรจะสามารถพูดภาษาจีนได้บ้าง ไม่ว่าเป็นภาษาจีนไหน เพราะภาษาอาจทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจกับตลาดก็ได้

๔.๔.๒ การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่

ตลาดบ้านใหม่เป็นตลาดเก่าแก่ ฉะนั้นสินค้าในตลาดก็ต้องตามลักษณะเช่นเดียวกัน เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้ความรู้ลึกแบบดั้งเดิม ในตลาดไม่ว่าจะเป็นอาหาร กาแฟ ขนม ฯลฯ เกือบใช้สูตรโบราณ ของเล่น เครื่องใช้ต่าง ๆ เกือบทำด้วยเครื่องมือโบราณ สำหรับตลาดบ้านใหม่แล้ว

“ยิ่งเก่าแก่มากยิ่งใหม่” ซึ่งเป็นจุดขายที่โดดเด่นของตลาด ตลาดบ้านใหม่เพิ่งเปิดตลาดใหม่ได้เพียง ๖ ปี การพัฒนาของตลาดบ้านใหม่ต้องเป็นไปอย่างยั่งยืน ฉะนั้นควรมีสินค้า สินค้าใหม่ๆ ผลิตขึ้นมา วางขาย

การสร้างสรรคผลิตภัณฑ์ใหม่ในที่นี้หมายถึงคนในตลาดต้องบุกค้าพลังศักยภาพ ซึ่งค่าหาของเก่าแก่จากอดีตกาลมาโชว์ให้นักท่องเที่ยวเห็น โดยเฉพาะเรื่องเล่าต่าง ๆ ที่เกิดในตลาดบ้านใหม่ ยิ่งทำให้นักท่องเที่ยวเห็นว่าตลาดบ้านใหม่ไม่ใช่เป็นตลาดอย่างเดียว ยังเป็นสถานที่สำคัญสำหรับอดีตกาล อย่างเช่น เรื่อง “อั้งยี่” ที่เกิดขึ้นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ตลาดบ้านใหม่เป็นสถานที่ที่สำคัญในเรื่องนี้ ซึ่งกล่าวว่ามี การตั้งกองกำลังที่ตลาดบ้านใหม่เพื่อต่อต้านกองทัพของทางการ

ทางฝ่ายรัฐบาลที่กรุงเทพฯ เมื่อได้ทราบข่าวว่าพวกอั้งยี่เมืองฉะเชิงเทรากำลังจลาจล เข้ายึดเมืองไว้ได้ ก็มีคำสั่งถึงเจ้าพระยาพระคลัง (ดิศ บุนนาค) ซึ่งในขณะนั้นออกมาปฏิบัติราชการอยู่ที่สาครบุรี ให้รีบยกไพร่พลออกไปปราบอั้งยี่ที่เมืองฉะเชิงเทราโดยเร็ว เมื่อได้รับท้องตราแล้ว เจ้าพระยาพระคลังก็รีบมีคำสั่งถึงพระอินทราชาเจ้าเมืองพนัสนิคมให้รีบเกณฑ์ไพร่พลเดินทางล่วงหน้าไปก่อน พระอินทราชาพร้อมด้วยกองกำลังจำนวน ๑๕๐ คนเดินทางมาถึงบ้านศุภะเชอเมืองฉะเชิงเทราในตอนบ่ายของวันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๕ เมื่อถึงแล้วได้เข้าโจมตีโรงงานน้ำตาลของหลวงจิ้นทอง ฝ่ายจีนสินทองก็ได้พาสมัครพรรคพวกประมาณ ๒๐๐ คนออกมาสู้รบกับไพร่พลของพระอินทราชา ทั้งสองฝ่ายสู้รบกัน ได้สักชั่วโมงหนึ่ง พวกจีนสินทองก็เริ่มพ่ายแพ้ ถูกฆ่าตายไป ๒๐ กว่าคน ชาวจีนที่เหลือก็พากันแตกหนีไปหลบซ่อนอยู่ตามสวนอ้อยข้าง เล็ดรอดหนีไปอยู่ที่โรงงานน้ำตาลของจีนโป้ที่บ้านใหม่บ้าง เมื่อพวกคนจีนแตกหนีไปแล้ว พระอินทราชาได้เอาไพร่พลโรงงานน้ำตาลของหลวงจิ้นตัวและหลวงจิ้นมั่งจนเหลือแต่เจ้าถ่าน จากนั้นได้พาไพร่พลเดินทางต่อไปยังบ้านบางคล้า เข้าโจมตีโรงงานน้ำตาลของหลวงจิ้นอะ ฝ่ายหลวงจิ้นอะได้พาจีนอั้งยี่ ๓๐๐ กว่าคน ออกมาสู้รบกับไพร่พลของพระอินทราชา คราวนี้กองทัพของทางการเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ พระอินทราชาถูกรุกไล่จนต้องถอยกลับไปตั้งมั่นอยู่ที่โคกพนมดี เมื่อพระอินทราชาพาไพร่พลหนีไปแล้ว เหตุการณ์ที่เมืองฉะเชิงเทราก็สงบลงชั่วคราว

ในวันรุ่งขึ้น (ขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๕) จีนสินทองหัวหน้าใหญ่ได้เรียกประชุมพวกหัวหน้าอั้งยี่ที่โรงงานน้ำตาลของจีนโป้ ที่ประชุมได้ปรึกษากันว่าจะตั้งรับกองทัพของทางการ ณ ที่ใดดี ท้ายที่สุดก็ตกลงกันได้ว่า จะไปตั้งกองกำลังอยู่ที่บ้านใหม่ซึ่งอยู่เหนือตัวเมืองฉะเชิงเทราขึ้นไป สาเหตุที่ไม่ไปตั้งมั่นอยู่ที่ตัวเมืองนั้น เพราะกลัวว่าจะถูกกองทัพหลวงปิดล้อมไว้ จนต้องอดข้าวอดน้ำตายกันหมด เมื่อตกลงได้แล้ว จีนสินทองมอบหมายให้หลวงจิ้นโป้ (จีนโป้) หลวงจิ้นหิม หลวงจิ้นเส็งเสียง หลวงจิ้นนิม และขุนพัฒน์ (ลัก) ทั้งหมด ๖ คนเป็นหัวหน้าดูแลรับผิดชอบการขุดสนามเพลาะ เพื่อใช้หลบภัยและใช้ป้องกันกองทัพหลวงที่จะไปจับพวกอั้งยี่ทางบก สนามเพลาะนี้

ให้ขุดสูง ๓ ศอก กว้าง ๓ ศอก และยาว ๑๐ เส้นเศษ ส่วนสถานที่ตั้ง (ของสนามเพลาะ) ให้อยู่หลัง โรงงานน้ำตาลของหลวงจู้โป๋ หลวงจู้หัวกุย หลวงจู้ฉิม และโรงบ่อนของขุนพัฒน์ (ลัก) จีนสินทองได้ ตั้งการต่อไปว่าให้จีนโป๊เตรียมอาวุธปืน ง้าว หลาว แหลม และอื่น ๆ ไว้ให้พร้อมด้วย แล้วจีนสินทองก็จากไป ฝ่ายหัวหน้าอั้งยี่ทั้ง ๖ ได้รับแรงจูงใจมาขุดสนามเพลาะจนแล้วเสร็จในวันขึ้น ๑๑ ค่ำ เดือน ๕ ในขณะที่พวกอั้งยี่ที่บ้านใหม่กำลังเตรียมการต่างๆอยู่นั้น ในตัวเมืองฉะเชิงเทรา จีนบู๊และสมักรพรรคพวกยังคงดูแลรักษาเมืองอยู่ (ศุภรัตน์ เลิศพานิชย์กุล. ๒๕๒๔ : ๑๐๕-๑๐๗)

เหตุการณ์ “อั้งยี่” เป็นเหตุการณ์ที่สำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ นอกจากเกิดขึ้นในจังหวัดฉะเชิงเทราแล้ว ยังเกิดขึ้นที่จังหวัดอื่น ๆ โดยเฉพาะจังหวัดที่อยู่ภาคใต้ แต่เหตุการณ์ อั้งยี่ ที่เกิดขึ้นในจังหวัดฉะเชิงเทราถือว่าเป็นครั้งที่รุนแรงที่สุด นนทพร อยู่มั่งมี (๒๕๕๔ : ๑๐๒) กรณีจีนตัวเทียมเมืองฉะเชิงเทรานั้นเป็นการปราบปรามชาวจีนครั้งรุนแรงที่สุดในสมัยรัชกาลที่ ๓ (และอาจรุนแรงที่สุดในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์อีกด้วย) มีชาวจีนล้มตายจำนวนถึง ๓,๐๐๐คน (อ้างจาก สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ. นิทานโบราณคดี. น.๒๖๕.)

ด้วยเหตุที่กล่าวมา ตลาดบ้านใหม่ควรจะถือโอกาสนี้ ซึ่งประเทศไทยยังไม่มีที่ไหนได้สร้างพิพิธภัณฑ์สมาคมอั้งยี่ ตลาดบ้านใหม่เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ ฉะนั้นจึงเป็นสถานที่ที่เหมาะสมตั้งพิพิธภัณฑ์สมาคมอั้งยี่ที่สุด คณะกรรมการสามารถลงทุนลงมือไปเก็บข้อมูลเฉพาะเหตุการณ์สมาคมอั้งยี่ ตั้งภาพจำลองเหตุการณ์ของสมาคมอั้งยี่ขึ้นมา โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่เกิดในตลาดบ้านใหม่ ทำให้นักท่องเที่ยว หรือผู้เข้าชมต่าง ๆ ได้เห็นเหตุการณ์สมาคมอั้งยี่ ซึ่งสืบจากภาพจำลองแล้วทางคณะกรรมการควรจะเชิญชวนผู้วิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับเหตุการณ์สมาคมอั้งยี่ หรือผู้ที่รู้เรื่องเหตุการณ์เป็นอย่างดีเป็นประธานและสมาชิกของพิพิธภัณฑ์สมาคมอั้งยี่ ตลาดบ้านใหม่เป็นตลาดที่เต็มไปด้วยวัฒนธรรมไทย-จีน เหตุการณ์สมาคมอั้งยี่เป็นประวัติศาสตร์ของคนจีนที่เกิดขึ้นในต่างถิ่น และเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนไทยเชื้อสายจีนก็ควรจะต้องรู้เรื่องประวัติศาสตร์ตอนนี้ไว้ ซึ่งต้องใช้แง่มุมมองที่ถูกต้องและยุติธรรมมามองดูประวัติศาสตร์ตอนนี้

เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่าลูกหลานของพวกอั้งยี่อาจยังดำรงในประเทศไทยอย่างมากมาย พวกเขาอาจต้องรู้ประวัติศาสตร์ของรุ่นปู่ หรือรุ่นพ่อไว้บ้าง ตลาดบ้านใหม่จะสามารถดำเนินหน้าที่นี้ได้ พร้อมกับเหมาะสมกับการขนานนามว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทย-จีน และอนุรักษ์ ถ้าตลาดบ้านใหม่สามารถตั้งพิพิธภัณฑ์สมาคมอั้งยี่ให้ได้ ผู้วิจัยคิดว่าตลาดบ้านใหม่จะกลายเป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียง และมีฐานะในทางด้านการศึกษาของผวนกนักวิชาการ นักท่องเที่ยวจะพากันมาเที่ยวชมตลาดบ้านใหม่ หรืออาจมีครูอาจารย์พานักเรียนนักศึกษา มาทัศนศึกษาก็ได้

นอกจากนี้แล้ว ตลาดบ้านใหม่ยังมีอีกเรื่องหนึ่งที่สามารถ “โชว์” ให้นักท่องเที่ยวได้เห็นว่า

ตลาดบ้านใหม่เป็นสถานที่ที่สำคัญ ซึ่งก็คือ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เสด็จประพาสตลาดบ้านใหม่และตลาดล่าง เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๔๕๐ ซึ่งพระราชทานเงินบำรุงวัดจีน เสด็จขึ้นบ้านจีนอี๋ จีนแดงสองพี่น้อง และพระราชทานซื้อวัดที่จีนทั้งสองช่วยกันสร้างถ้ำเป็นจุดภาคภูมิใจของชาวตลาดบ้านใหม่

ที่กล่าวมานี้ก็ถือว่าเป็น “ผลิตภัณฑ์ใหม่” ของตลาดบ้านใหม่ ซึ่งก็คือชาวตลาดบ้านใหม่ต้องขุดค้นวัฒนธรรมเก่าแก่ที่ฝังไว้ในตลาดบ้านใหม่ขึ้นมาสู่สายตานักท่องเที่ยว ทำให้ตลาดบ้านใหม่ได้พัฒนาไปยังข้างหน้าอย่างที่ตั้งใจไว้

๔.๔.๓ ไปดูงานที่ตลาดอื่น ๆ

กล่าวแล้วว่าตลาดบ้านใหม่ไม่ใช่ตลาดเดียวที่ริมแม่น้ำ และมีประวัติศาสตร์ยาวนาน ตลาดที่มีลักษณะเดียวกันมีอยู่หลายแห่ง ซึ่งบางแห่งได้ฟื้นฟูและพัฒนาไปก่อนตลาดบ้านใหม่หลายปี ฉะนั้นชาวตลาดบ้านใหม่ ถ้าอยากทำให้ตลาดได้พัฒนาไปอย่างราบรื่น ต้องยอมรับว่ายังมีหลายอย่างที่ต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ตลาดที่ได้พัฒนาไปก่อนหน้าตลาดบ้านใหม่อาจมีหลายอย่างที่เอาเป็นแบบ อย่างได้ รวมไปถึงอาหาร ผลิตภัณฑ์ บรรจุหีบห่อ แนวความคิด รูปแบบตลาด ระบบการควบคุมและดูแลตลาด ฯลฯ

การที่ไปดูงานตลาดอื่น ๆ นอกจากได้โอกาสเรียนรู้จุดโดดเด่นของตลาดนั้นแล้ว ยังถือโอกาสนี้โฆษณาตลาดของตนด้วย เพื่อให้คนอื่น ตลาดอื่นรู้ตลาดของตน เชิญชวนคนมาท่องเที่ยวตลาด หรือมาดูงานด้วยความจริงใจ ซึ่งเรียกว่า “เยี่ยมชมซึ่งกันและกัน” ในขณะที่เดียวกันตลาดทั้งสองฝ่ายก็ได้ผลดีจากเยี่ยมชมซึ่งกันและกัน ซึ่งเรียกว่า “เสริมซึ่งกันและกัน”

“เจ๊กได้” ไปดูงานตลาดหลายแห่งที่มีลักษณะคล้าย ๆ กันตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบันนี้ อย่างเช่น ตลาดน้ำอัมพวา ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง และตลาดคลองสวนร้อยปี ฯลฯ ซึ่งได้รับประโยชน์มาก ในขณะที่เดียวกันก็มีคณะกรรมการจากตลาดอื่น ๆ มาดูงาน หรือมีหน่วยงานต่าง ๆ มาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่” ซึ่งเป็นวิธีที่ดีมากที่ได้รับความความคิดเห็นของตลาดและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ตลาดบ้านใหม่ได้พัฒนาไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (วิตรี จ.คุโนปกรณ์. ๑๕ พฤศจิกายน. ๒๕๕๔ : สัมภาษณ์)

๔.๔.๔ ความคิดใหม่และโครงการใหม่

ตลาดบ้านใหม่เป็นตลาดที่มีสมาชิกในตลาดเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างดี ซึ่งเป็นพลังผลักดันการพัฒนาของตลาดบ้านใหม่ที่ไม่มีสิ้นสุด ในขณะที่เดียวกันก็จะทำให้ตลาดบ้านใหม่ยังมีพลังชีวิตชีวา ส่งเสริมให้ตลาดบ้านใหม่ฟื้นฟูไปอย่างรวดเร็ว สมาชิกในตลาดบ้านใหม่เต็มใจที่จะปฏิบัติ

ตามนโยบาย และโครงการต่าง ๆ ของคณะกรรมการ ใน ๖ ปีที่ผ่านมา ตลาดบ้านใหม่มีโครงการหลายโครงการที่น่าสนใจ และมีความหมายสำหรับตลาดบ้านใหม่ อย่างเช่น “ลูกพาแม่กลับบ้าน” “เทศกาลอาหารอร่อยย้อนรอยวัฒนธรรมไทย-จีน” “คืนกำไรให้กับลูกค้า” ฯลฯ

“ลูกพาแม่กลับบ้าน” คือลูกหลานตลาดบ้านใหม่ ที่ไปทำงานที่กรุงเทพฯ หรือต่างจังหวัด แล้วพาพ่อแม่ไปอยู่ด้วย ปัจจุบันนี้ตลาดบ้านใหม่ได้ฟื้นฟูขึ้นมาแล้ว ลูกหลานควรจะพาพ่อแม่กลับมาตลาดบ้านใหม่ เพราะว่ารุ่นพ่อรุ่นแม่เป็นกลุ่มคนที่รู้เรื่องตลาดบ้านใหม่ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี การฟื้นฟูตลาดบ้านใหม่ต้องการคนส่วนนี้มาช่วยมาก นอกจากนี้แล้วพ่อแม่ที่ไปอยู่กับลูกหลานส่วนใหญ่มีแต่เหงา ซึ่งลูกหลานยุ่งกับการทำงานตลอด ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับพ่อแม่ โครงการ “ลูกพาแม่กลับบ้าน” ทำให้รุ่นพ่อแม่ได้มาพบหน้าพบตา แล้วไม่ต้องเหงาอีก หลังจากมีลูกพาพ่อแม่กลับมาตลาดบ้านใหม่จะทำให้ตลาดบ้านใหม่ยังมีพลังชีวิต

“เทศกาลอาหารอร่อยย้อนรอยวัฒนธรรมไทย-จีน” เป็นเทศกาลที่จัดขึ้นเป็นเวลา ๓ วัน ทุกปีเริ่มในวันเปิดตลาดบ้านใหม่ ซึ่งก็คือ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน (วชิร จ.กุ โนปกรณ์, ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ สัมภาษณ์) บอกว่า “ปีนี้ เทศกาลอาหารอร่อยย้อนรอยวัฒนธรรมไทย-จีน ยกเลิกไปแล้ว เนื่องจากมีน้ำท่วมถึงตลาดบ้านใหม่ และในช่วงเวลาน้ำท่วมนี้ไม่มีนักท่องเที่ยวมา” ใน “เทศกาลอาหารอร่อยย้อนรอยวัฒนธรรมไทย-จีน” นี้จะมีอาหารไทย อาหารจีนที่ขึ้นชื่อมากมาย บางอย่างใช้สูตรโบราณ ซึ่งอาจมีนักท่องเที่ยวมากมายไม่เคยชิมมาก่อน แล้วภายใน ๓ วันที่จัดงานเทศกาลนี้ นักท่องเที่ยวก็จะเต็มตลาดไปหมด เพราะว่าเป็นฟรีทั้งนั้น

“คืนกำไรให้กับลูกค้า” เป็นอีกโครงการหนึ่งที่ดึงดูดลูกค้าหรือท่องเที่ยว ซึ่งร้านค้าต่างๆ จะมีโปรโมชั่นให้กับลูกค้า อย่างเช่น ซื้อแล้วแถมด้วย หรือว่ามีบางที่จะฟรี โดยเฉพาะทางด้านการกินอาหาร “คืนกำไรให้กับลูกค้า” เป็นโครงการที่สร้างความประทับใจให้กับลูกค้าได้อย่างดี

กิจกรรมต่าง ๆ ที่กล่าวนี้จะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดประทับใจกับตลาดบ้านใหม่แล้ว ยังสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับตลาดบ้านใหม่

๔.๕ คุณธรรมค้าขาย

๔.๕.๑ คุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีน

การค้าขายจะได้ประสบความสำเร็จหรือไม่ ส่วนใหญ่จะได้คำตอบจากรายได้ ซึ่งรายได้ต้องมากกว่าค่าใช้จ่ายในระยะเวลาที่ดำเนินการค้าขายนั้น แล้วรายได้มากน้อยก็จะมีผลกระทบกับการขยายการค้าขาย หรือการลงทุนในการค้าขายครั้งต่อไป ฉะนั้นพ่อค้าแม่ค้าต้องคิดการใช้จ่ายอย่างละเอียด ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้แล้ว ก็ยังมีคนไทยบอกว่า “คนจีนใจเหนียวมาก” เพราะพวกเขาที่

พูดอย่างนี้อาจไม่ได้เข้าใจถึงอาชีพค้าขายของพวกคนจีนนั้น คนจีนที่ทำการค้าขายจะรู้ราคาประมาณของสินค้า ซึ่งจะทำให้ตอนที่คนจีนซื้อของนิยมต่อราคาตลอด จนได้ราคาที่คิดว่าเหมาะสมกับสินค้านั้น กระทั่งจนทุกวันนี้คนไทยหรือคนต่างเมือง “ชม” ว่าคนจีนต่อราคาถือว่าเยี่ยมมาก ในขณะที่เดียวกันก็สะท้อนให้เห็นว่าคนจีนส่วนมากจะช่างค้าขาย

คนจีนเป็นกลุ่มคนที่ขยันหมั่นเพียร กล้าหาญ ตรงไปตรงมา ใจกว้างยึดติด เอาการเอางาน ฯลฯ ตั้งแต่โบราณกาล โดยเฉพาะประวัติศาสตร์ยุคใกล้ที่เต็มไปด้วยความอัปยศอดสู ทำให้คนจีนกลายเป็นกลุ่มคนที่ไม่ยอมศิโรราบ ไม่ว่าจะเผชิญกับความยากลำบากอะไร คนจีนไม่ยอมแพ้ ไม่ยอมคุกเข่า ถึงจะเสียชีวิตก็ตาม

คนจีนโพ้นทะเล และคนเชื้อสายจีนกระจายไปยังทุกที่ เนื่องจากเหตุผลต่างๆ ของประวัติศาสตร์ หรือส่วนตัว ประวัติศาสตร์การดำรงชีวิตของคนจีนโพ้นทะเลและคนเชื้อสายจีนในต่างถิ่น ยิ่งแสดงให้เห็นถึงคนจีนไม่ยอมศิโรราบกับอุปสรรคใด ในขณะที่เดียวกันคนจีนโพ้นทะเล และคนเชื้อสายจีนยังสร้างชื่อให้คนจีนอย่างมากมาย ทำให้คนต่างถิ่นได้รู้จักคนจีนได้ดี คนจีนโพ้นทะเลและคนเชื้อสายจีนไม่เคยลืมว่า “เกิดเป็นมังกรต้องเป็นมังกร” ไม่ว่าจะไปห่างไกลจากประเทศบ้านเกิดเมืองนอนขนาดไหน ก็ผูกพันกันตลอด

ความสัมพันธ์ระหว่างจีน-ไทยมีอย่างต่อเนื่องกันมาหลายร้อยปี ถึงแม้ว่าเคยมีช่วงเวลาที่หยุดติดต่อกันช่วงหนึ่ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของโลกหลังจากสงครามครั้งที่สอง แต่ความสัมพันธ์ทางพื้นเมืองไม่เคยหยุด เพราะว่ามีคนจีนโพ้นทะเลและคนไทยเชื้อสายจีนเป็นสายเชื่อมโยงกันตลอดเวลา โดยเฉพาะช่วงเวลาที่ประเทศจีนประสบความยากลำบากทั้งภายในและระหว่างประเทศ ประเทศไทยกลายเป็นบ้านหลังที่สองของพวกคนจีนที่อพยพมา แล้วยอมรับคนจีนเป็นส่วนหนึ่งของประชาชนประเทศไทย เปิดโอกาสและช่องทางให้คนจีนทำมาหากินอย่างมีข้อกำหนดทางการเล็กน้อย

คนไทยเชื้อสายจีนอยู่ในประเทศไทยอย่างสงบเสงี่ยมด้วยการตอบแทนบุญคุณ และแสดงความเป็นจีนตลอดเวลา พวกคนไทยเชื้อสายจีนมีคุณธรรมปรีชาแบบกุศลจิต เมตตากรุณา โอบอ้อมอารี ใจกว้าง ซื่อสัตย์ กตัญญู ฯลฯ สำหรับคนไทยเชื้อสายจีนเองก็ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีกันอย่างแน่นแฟ้น ฯลฯ ในทางด้านทำมาหากิน คนไทยเชื้อสายจีนไม่กลัวเหนื่อย มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร เอาการเอางาน ไม่ยอมแพ้กับอุปสรรค ยอมเสียสละตนเพื่อส่วนร่วม ฯลฯ ซึ่งคุณธรรมเหล่านี้ส่งเสริมให้กิจการต่าง ๆ ของพวกคนไทยเชื้อสายจีนได้สู่ความสำเร็จ

ปัจจุบันนี้คงปฏิเสธไม่ได้ว่าประเทศไทยได้พัฒนาถึงขนาดนี้ขาดกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนไม่ได้ เพราะในขณะนี้คนไทยเชื้อสายจีนทำงานในทุกวงการทุกอาชีพในประเทศไทย ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนไทยอย่างกลมกลืน รักประเทศไทย มีความเคารพรักในหลวงและนับถือศาสนาพุทธ แต่

คนไทยเชื้อสายจีนไม่เคยลืมบ้านเกิดเมืองนอนของตน ในขณะที่ประเทศจีนได้ปฏิรูปเปิดประตูของประเทศตามนโยบายภายใต้การนำของเติ๋นเจี้ยวผิงแล้ว คนไทยเชื้อสายจีนก็จัดกลุ่มกลับไปเมืองจีนเพื่อเช่นไหว้บรรพบุรุษ และหาญาติพี่น้อง แสดงให้เห็นว่าถึงแม้ในต่างถิ่น แต่คิดถึงประเทศเกิดตลอด

เนื่องจากประกอบด้วยคุณธรรมที่สูงส่ง และค่านิยมชีวิตที่ต่างเมืองตามประเพณีวัฒนธรรมของจีนตลอด จึงทำให้คนไทยเชื้อสายจีนได้สู่ความรู้รวยในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในทางด้านการค้าขาย คนไทยเชื้อสายจีนถือคุณธรรมต่าง ๆ เหล่านี้มาเป็นหลักการการค้าขาย จนสู่ความสำเร็จ

๔.๕.๒ คุณธรรมในการค้าขาย

ความซื่อสัตย์เป็นรากฐานของคุณธรรมที่สำคัญสำหรับการซื้อขาย นอกจากมีกฎหมายรองรับระบบระเบียบของการค้าขายอย่างเป็นทางการแล้ว ความซื่อสัตย์ก็เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินการค้าขาย ในระหว่างการค้าขายความซื่อสัตย์ถือเป็นทรัพย์สินของนักธุรกิจ และพวกพ่อค้าแม่ค้า เพราะความซื่อสัตย์สามารถสร้างชื่อเสียงให้นักธุรกิจ บริษัทและร้านค้า ทำให้บริษัทและร้านค้ามีช่องทางขยายการค้าขาย และสะสมเงินทุน ความซื่อสัตย์ถือเป็นแหล่งที่มาของทรัพย์สินเงินทอง เพราะนักธุรกิจและพ่อค้าแม่ค้าที่มีความซื่อสัตย์นั้น ย่อมจะมีคนมาทำค้าขายระหว่างกันอยู่สม่ำเสมอ ซึ่งเป็นทางดีที่สะสมเงินทอง และเป็นทางใช้เงินทองให้เกิดผลประโยชน์ ความซื่อสัตย์ถือเป็นต้นทุน เพราะการดำเนินการค้าขายขั้นตอนแรกก็คือต้องมีเงินทองมากพอ แต่นักธุรกิจหรือพ่อค้าแม่ค้า บางคนทำค้าขายเริ่มด้วยมือเปล่าๆ ต้นทุนทั้งก็เป็นเงินที่ยืมจากเพื่อนหรือคนอื่น ๆ

เศรษฐกิจยังพัฒนาซึ่งต้องการความซื่อสัตย์ เพราะว่าผลประโยชน์ในการค้าขายมีแรงดึงดูดมาก ถ้าไม่มีความซื่อสัตย์เป็นหลักการมาบังคับให้อยู่ในขอบเขต ปัญหาต่าง ๆ ก็จะเกิดขึ้นมากมาย เคยมีคนเปรียบเทียบว่า “ตลาดเสมือนมหาสมุทรที่กว้างใหญ่ ความซื่อสัตย์เสมือนเรือลำหนึ่ง คนที่ดำเนินการค้าขายอยู่ในเรือ ถ้าวันใดวันหนึ่งเรือหายไปแล้ว คนที่อยู่บนเรือก็จะจมน้ำตายในห้องมหาสมุทร” แสดงให้เห็นว่าไม่มีความซื่อสัตย์ ก็ไม่มีการซื้อขายที่ระบบระเบียบ ไม่มี ความซื่อสัตย์ ก็ไม่มีการแลกเปลี่ยนสินค้าที่ยุติธรรม ไม่มีความซื่อสัตย์ ก็คงไม่มีการพัฒนาการตลาด ฯลฯ ลองคิดไปชั้นลึกกลงกว่านี้ว่า ถ้าตลาดขาดความซื่อสัตย์ ตลาดจะไม่เป็นระเบียบ ไม่สามารถรับรองคุณภาพของสินค้าได้ จนกระทั่งเกิดเหตุร้ายต่าง ๆ เนื่องจากได้รับผลประโยชน์ไม่ยุติธรรม ทำให้เศรษฐกิจซบเซา ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนเดือดร้อน สังคมวุ่นวาย ฉะนั้นน่าจะอยากจะทำให้การค้าขายพัฒนาอย่างมีคุณภาพ และตามระบบระเบียบทางสังคมต้องการส่งเสริมความซื่อสัตย์ และในขณะที่เดียวกันต้องต่อต้านสินค้าคุณภาพไม่ดี และของปลอมต่าง ๆ

ในระหว่างการค้าขายกัน ถ้าเจ้าของร้านมีความซื่อสัตย์ เขาอาจได้ลูกค้าประจำเป็นจำนวน

มาก การค้าขายของเขาก็จะก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ

นอกจากความซื่อสัตย์ที่กล่าวแล้ว ความยุติธรรมเป็นอีกประการหนึ่งที่ต้องปรากฏในการค้าขาย ความยุติธรรมในการค้าขายมักหมายถึงต้องมีความยุติธรรมต่อลูกค้าและคู่แข่งต่างๆ ลูกค้าจะมีสิทธิ์เลือกสินค้าที่ชอบซึ่งไม่ได้มีค้ำบังคับจากเจ้าของร้าน ร้านค้ามีหน้าที่ให้ข้อเสนอ และราคาที่ถูกต้อง ไม่โกหกลูกค้า ลูกค้ากับเจ้าของร้านอยู่ในฐานะเดียวกันระหว่างการค้าขาย สำหรับคู่แข่งต้องแข่งขันโดยทางที่ถูกกฎหมาย ให้เกียรติกันในระหว่างการแข่งขัน ซึ่งเป็นทั้งเพื่อนและ “ศัตรู”

ถ้าทุกคนมีจิตสำนึกในทางด้านมีความยุติธรรมต่อกัน การค้าขายจะมีความยุติธรรมตรงกันข้าม คืออาจเกิดความขัดแย้งมากมาย ทำให้การค้าขายวุ่นวาย พ่อค้าแม่ค้าเห็นแก่ตัวไม่รับผิดชอบการค้าขาย ทำลายสิทธิและผลประโยชน์ของผู้บริโภค ถึงแม้ว่ามีกฎหมายรักษาอยู่แต่กฎหมายไม่สามารถรักษาจนถึงขนาดเล็กน้อย ฉะนั้นมีความยุติธรรมในการค้าขายจึงสำคัญอย่างยิ่ง เคยมีคนเปรียบเทียบว่า “ความยุติธรรมเสมือนวิญญาณของการตลาด ถ้าความยุติธรรมไม่มีแล้วการตลาดอาจเหลือแต่โครงกระดูกเปล่าๆ” ความยุติธรรมเป็นมาตรการที่ทดสอบการตลาดว่าไปเป็นตามระบบระเบียบหรือไม่ เป็นคุณธรรมของทุกคนในการค้าขาย พร้อมกับเป็นหลักการสำคัญของการค้าขาย

จากที่กล่าวมาเห็นว่าการค้าขายในสมัยนี้ได้มีกฎหมายที่ค่อนข้างสมบูรณ์อยู่แล้ว ซึ่งบังคับว่าทั้งต้องดำเนินการค้าขายให้เป็นไปอย่างเป็นระบบระเบียบโดยปฏิบัติตามหลักการความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และข้อกำหนดอื่นๆ เพราะว่าความซื่อสัตย์ และความยุติธรรมเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการค้าขาย เป็นรากฐานที่รับรองการค้าขายได้พัฒนาไปข้างหน้าอย่างมีคุณภาพและรวดเร็ว โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้สภาพการค้าขายก็สามารถสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตทางด้านวัตถุและทางด้านวัฒนธรรมอย่างชัดเจน